

Kuopion Energia muodostuu Kuopion Energia Oy:stä ja Kuopion Energia Liikelaitoksesta, jotka molemmat omistaa kokonaisuudessaan Kuopion kaupunki. Kuopion Energialla on noin 51 000 sähkö- ja 5 500 kaukolämpöasiakasta.

Kuopion Energia Oy tuottaa sähköä ja kaukolämpöä Haapaniemen voimalaitoksilla sekä ostaa ja myy sähköä asiakkailleen. Oma energiantuotanto perustuu sähkön ja lämmön yhteistuotantoon, joka on edullisinta niin kuluttajille kuin ympäristölle. Kuopion Energia suosii kotimaisia polttoaineita, joiden käyttö tuottaa työpaikkoja ja hyvinvointia laajalle alueelle.

Kuopion Energia Liikelaitos siirtää sähköä ja toimittaa kaukolämpöä asiakkailleen sekä rakentaa ja ylläpitää sähkö- ja kaukolämpöverkkoja. Kuopion Energia Liikelaitos takaa asiakkaiden sähkön- ja lämmönsaannin valtakunnan kärkitasoa olevalla toimitusvarmuudella.

Sisältö

Yritysrakenne5

Kuopion Energia Oy

Hallituksen jäsenet.....6

Organisaatio.....7

Toimitusjohtajan katsaus8

Henkilöstö- ja taloushallinto.....10

Sähkökauppa.....13

Energiantuotanto.....14

Tuloslaskelma.....16

Tase.....17

Rahoituslaskelma18

Tilintarkastuskertomus19

Tunnusluvut 201119

Kuopion Energia Liikelaitos

Johtokunnan jäsenet20

Organisaatio.....21

Toimitusjohtajan katsaus22

Sähköverkko24

Kaukolämpö.....26

Tuloslaskelma.....28

Tase.....29

Rahoituslaskelma30

Sähköverkon tuloslaskelma31

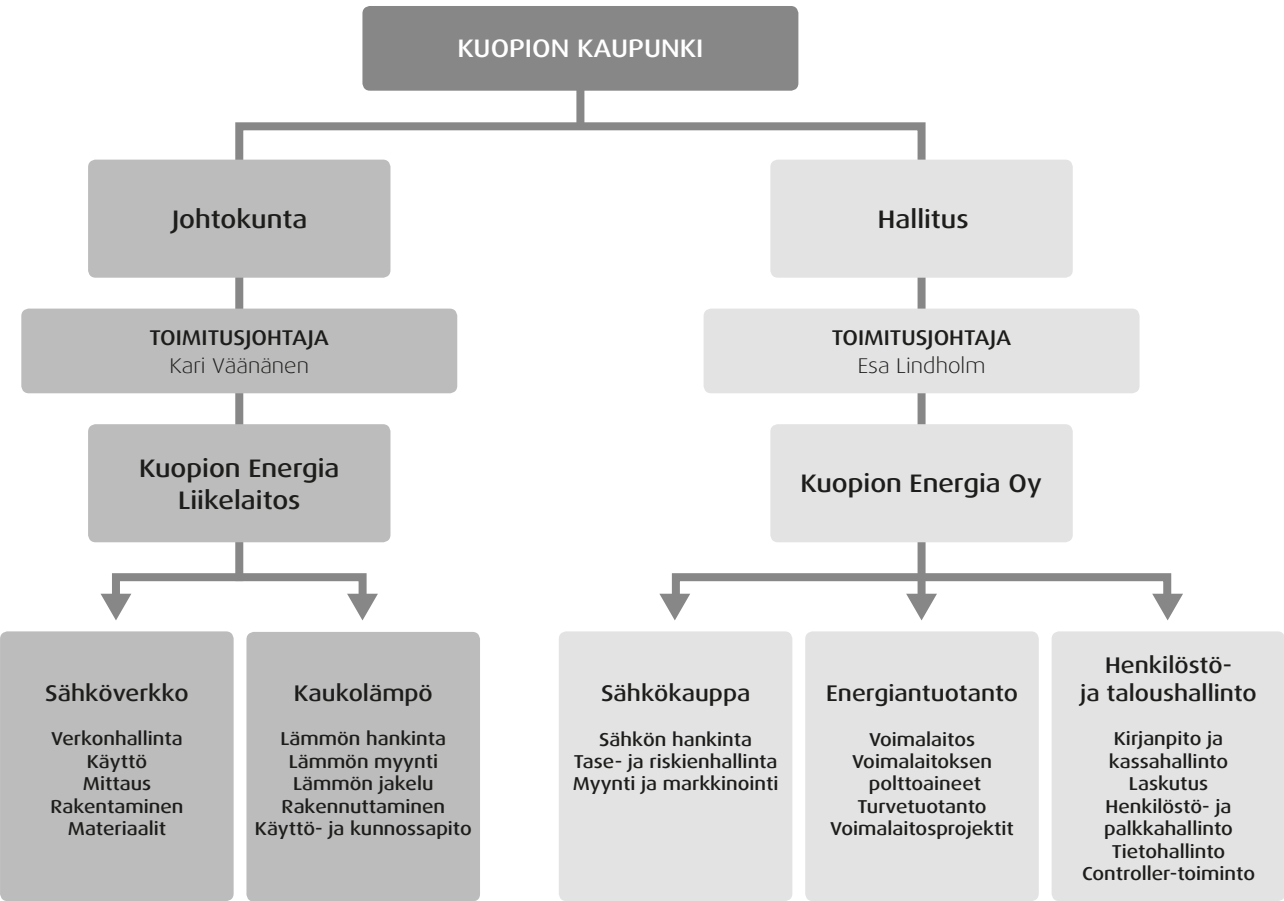
Sähköverkon tase32

Tunnuslukuja33

Energiatase33

Tunnuslukujen laskentakaavat34

Yritysrakenne

Hallituksen jäsenet – Kuopion Energia Oy

varsinainen jäsen (ei varajäseniä)

Toimitusjohtaja
Väinö Korhonen
(puheenjohtaja)

LL. M.
Liisa Kiianlinna

Mielisairaanhoitaja
Markku Kiljander

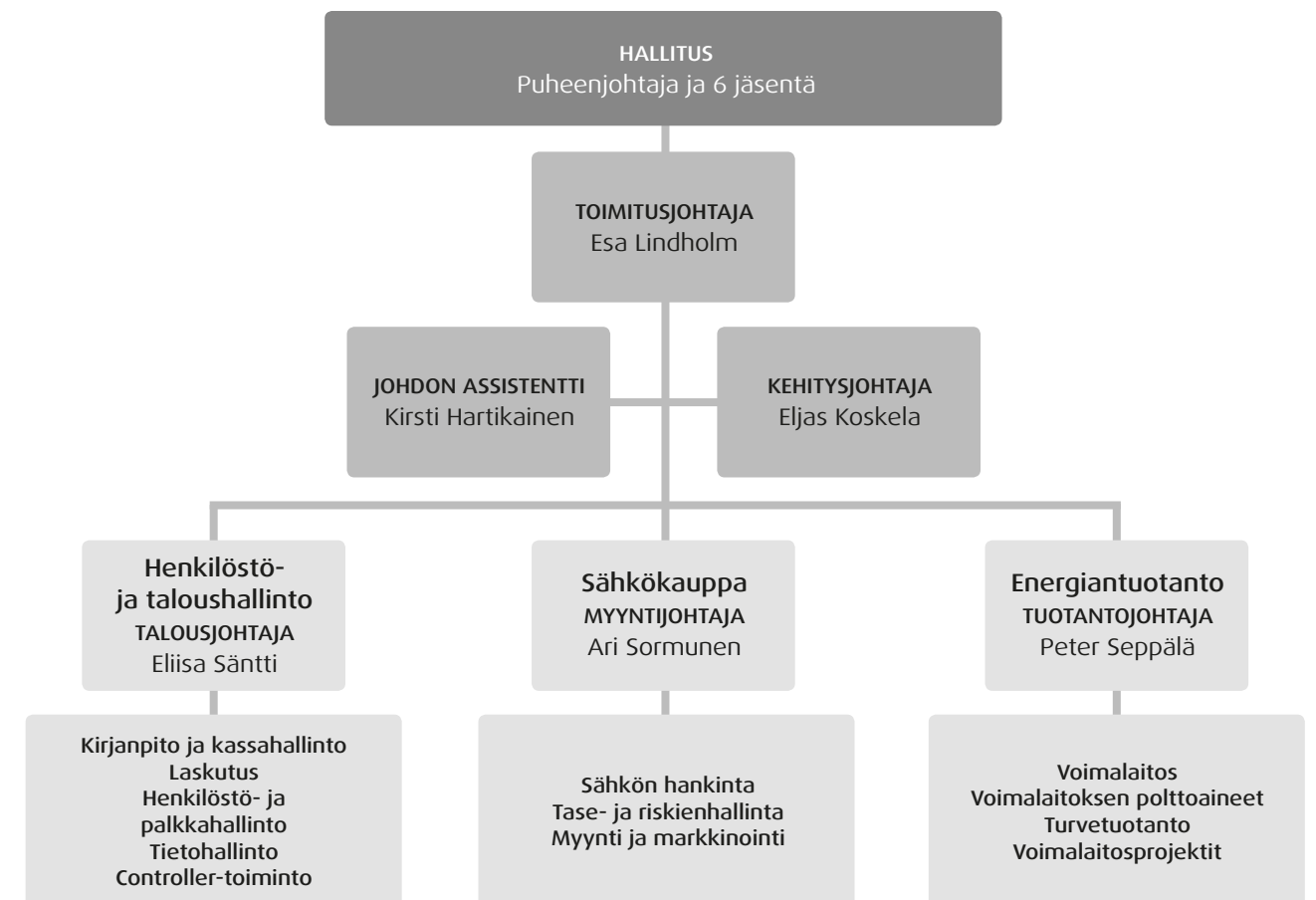
FT
Tarja Laatikainen

Toiminnanjohtaja
Jouko Nuutinen

Hallitusammattilainen, toimitusjohtaja
Jaakko Kekoni

Rikosylikonstaapeli
Mirka Törhönen

Organisaatio – Kuopion Energia Oy

Toimitusjohtajan katsaus

Talouden elpyminen tyssäsi

Suomen talous kääntyi lyhyeksi jääneen nousun jälkeen laskuun vuoden loppupuolella. Taloustilanteen heikkeneminen yhdessä erittäin lämpimän loppuvuoden kanssa taittoivat valtakunnan energian käytön laskuun. Sähköä myytiin noin neljä prosenttia edellisvuotta vähemmän. Teollisuuden sähkön käyttö on viime vuosien aikana heilahdellut suhdanteiden mukana voimakkaasti. Vuonna 2011 teollisuuskulutus väheni noin kahdella prosentilla edellisvuodesta.

Sähkön markkinahinta oli keskimäärin 13 prosenttia alempi kuin vuonna 2010. Alkuvuoden korkein kuukausikeskihinta oli lähes 70 euroa megawattitunnilla. Hinta romahti vuoden lopulla lähes puoleen. Pohjoismaisen vesitilanteen paraneminen 30 terawattitunnin väjesta hieman plussan puolelle yhdesä kysynnän hiipumisen kanssa selittää hinnan muutoksen pääosin. Sähkön tuntihintavaihtelut tasoittuivat vuonna 2011 eikä edellistalven kaltaisia korkeita hintapiikkejä esiintynyt.

Uusiutuvan energian osuuden kasvattamiseen tähtäävien investointien eteneminen ei ole kaikilta osin vastannut

valtion ilmasto- ja energiastrategiasa asetettuja tavoitteita. Tuulivoiman rakentaminen olisi avokätisistä tuis- ta johtuen hyvässä vauhdissa, ellei se olisi juuttunut lupabyrokratiaan. Myös suuria kotimaiselle polttoaineelle suunniteltuja voimalaitoshankkeita on jäissä epäselvän vero- ja tukipolitiikan vuoksi. Erityisesti epätietoisuus turpeen tule- vasta vero- ja lupakohtelusta jarruttaa investointeja kotimaisia polttoaineita käyttäviin laitoksiin.

Fukushiman ydinvoimaonnettomuus pysäytti maailman hetkeksi miettimään ydinvoiman tulevaisuutta. Muutamissa maissa, kuten Saksassa, päätettiin luopua ydinvoimasta onnettomuuden seurauksena. Valtaosin ydinvoiman uusi tuleminen vaikuttaisi vuosi onnettomuuden jälkeen jatkuvan.

Voimalaitoshanke 20 miljoonaa alle budjetin – muuten yllätyksetön vuosi

Kuopion Energia Oy:n vuotta 2011 suunniteltiin merkittävien epävarmuustekijöiden vallitessa. Erityisiä riskejä nähtiin sisältyvän uuden Haapaniemi 3 -voimalaitoksen käyttöönottoon sekä riittävään energiaturpeen saatavuuteen.

Haapaniemi 3 -voimalaitos otettiin höyryturbiinia lukuun ottamatta vastaan joulukuussa 2011. Turbiinin vastaanotto siirtyi värähtelyongelmien vuoksi vuoden 2012 puolelle. Projektialittaa 136 miljoonan euron budjetin noin 20 miljoonalla eurolla. Lainaa uutta laitosta varten on nostettu 95 miljoonaa euroa, josta 35 miljoonaa euroa Kuntarahoitukselta ja 60 miljoonaa euroa Euroopan investointipankilta.

Haapaniemi 3 -voimalaitoksen käyttöönottovaihe onnistui ennakoitua paremmin ja kaukolämpö pystyttiin tuottamaan myös käyttöönoton yhteydessä pääsääntöisesti Haapaniemen voimalaitoksella. Tämä johti arvioitua pienempään öljyn käyttöön sekä Haapaniemellä että Kuopion Energia Liikelaitoksen omistamilla lämpökeskuksilla.

Vuosi 2011 sujuikin taloudellisesti hieman suunniteltua paremmin. Liikevaihto kasvoi edellisvuoden 63,9 miljoonasta eurosta 68,3 miljoonaan euroon. Liikevoitto ennen rahoituskulua, 7,6 miljoonaa euroa, on 0,2 miljoonaa euroa edellisvuotta pienempi. Se on kuitenkin 0,8 miljoonaa euroa budjetitua parempi. Tulos ennen veroja

ja tilinpäätössiirtoja on 2,0 miljoonaa euroa. Edellisvuoden vastaava tulos oli 3,3 miljoonaa euroa.

Budjetoitua parempaan tulokseen päästiin onnistumalla Haapaniemi 3:n käyttöönoton lisäksi sähkön myynnin ja oston suojaustoiminnassa.

Katse tuleviin vuosiin

Kuopion Energia Oy:llä on lähivuosien aikana edessään merkittäviä investointitarpeita. Näistä suurin on Haapaniemi 2 -laitoksen korvaaminen uudella voimalaitosyksiköllä. Haapaniemi 2:lla olisi kevyillä perusparannusinvestoinneilla teknistä elinikää jäljellä noin vuoteen 2025. Teollisuuden päästödirektiivi (IE-direktiivi) pakottaa investoimaan rikki-, typpi- ja hiukaspäästöjen vähentämiseen jo ennen Haapaniemi 2 -laitoksen teknisen eliniän loppumista tai aikaistamaan korvaavan laitoksen rakentamista. Direktiivin määräyksiä viedään parhaillaan kansalliseen lainsäädäntöön. Yhtiö on valmisteillut Haapaniemi 2:n vaatimia investointeja. Päästöjen vähentämiskeinoiksi on linjattu turvepölypoltinten muuttaminen vähemmän päästöjä aiheuttaviksi sekä erillisen savukaasun puhdistuslaitteiston

hankinta. Arvio vuosille 2013–2015 ajoittuvista investointikustannuksista on 16 miljoonaa euroa.

Kuopion Energia Oy on mukana Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshankkeessa 1,25 % osuudella Voima-osakeyhtiö SF:n kautta. Fukushima ydinvoimaonnettomuus ei ole vaikuttanut Fennovoima-projektin etenemiseen. Osakkaat ovat edelleen vahvasti sitoutuneet hankkeeseen. Ydinvoimayhtiön arvion mukaan onnettomuudesta ei aiheudu toteutukselle merkittäviä lisäkustannuksia. Projektissa on parhaillaan hankintavaihe. Yhtiö valitsee päätoimittajaksi Arevan tai Toshiba vuosien 2012–2013 aikana. Ydinvoimalan sijoituspaikaksi va-

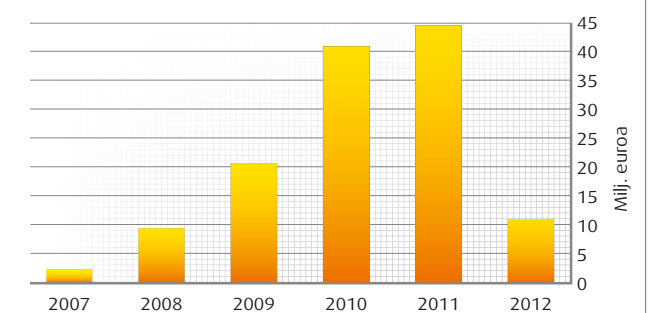
littiin Pyhäjoki lokakuussa 2011. Lopullinen investointipäätös tehtänee vuonna 2015.

Haapaniemen biopolttoaineterminaalin maarakentaminen on aloitettu. Syksyn 2011 aikana täytettiin vesistöä noin yhden hehtaarin alalta Haapaniemen voimalaitoksen edessä. Terminaalialueen varsinaiset rakennustyöt ajoittuvat loppuvuoteen 2012. Investoinnin suuruus on noin 3,5 miljoonaa euroa.

Esa Lindholm

Esa Lindholm
toimitusjohtaja
Kuopion Energia Oy

Investoinnit

Henkilöstö- ja taloushallinto

Kuopion Energia Oy:n hallintopalvelut on vastannut sekä osakeyhtiön että liikelaitoksen talous-, henkilöstö- ja tietohallinnosta sekä laskutuksesta ja toimistopalveluista.

Osakeyhtiössä työskenteli vuoden aikana keskimäärin 118 henkilöä. Vuoden lopussa vakinaista henkilöstöä oli 110, joista neljä oli osa-aikaisia. Määräaikaisia oli kolme. Vakainainen henkilöstö on vähentynyt neljällä. Kesätyöntekijöitä ja harjoittelijoita oli vuoden aikana 10. Henkilöstökulut kasvoivat edellisen vuoden 6,3 miljoonasta eurosta 6,6 miljoonaan euroon alittaen kuitenkin budjetin noin 0,2 miljoonalla eurolla.

Liikelaitoksessa työskenteli henkilöitä vuoden aikana keskimäärin 90. Vuoden lopussa vakinaista henkilöstöä oli 86, joista viisi oli määräaikaisia. Kesätyöntekijöitä ja harjoittelijoita oli vuoden aikana 10. Henkilöstökulut laskivat edellisen vuoden 5,1 miljoonasta eurosta 4,8 miljoonaan euroon.

Asiakastieto- ja laskutusjärjestelmä uusittiin

Kuopion Energia otti syksyllä tuotantokäyttöön uudistetun asiakastieto- ja laskutusjärjestelmän. Käyttöönottoprojekti aloitettiin keväällä 2010 ja hanke valmistui suunnitellussa aikataulussa syyskuun lopulla. Uuden järjestelmän toimittaja on Tieto Finland Oy.

Asiakastietojärjestelmä kattaa sähkönnäytynnin, verkko- ja asennuslii-

ketoiminnan sekä kaukolämpöliiketoiminnan asiakastietojen ja laskutuksen hallinnan. Lisäksi toimitukseen sisältyy mm. asiakaspalvelun keskitetty työpöytäratkaisu, kaukoluennaprosessin tuki, sanomaliikenneohjelmisto sekä sovellukset loppuasiakkaiden internet-palveluille.

Sähköinen taloushallinto

Taloushallinnon toimintoja sähköistettiin aktiivisesti. Yhä useampi asiakas ja toimittajalasku kulkee sähköisesti. Myös kuluvana vuotena asiakkaita opastetaan luopumaan paperilaskuista ja ottamaan käyttöön suoraan nettipankissa maksettavat e-laskut.

Matkalaskujen laatimiseen ja hyväksymismenettelyyn otettiin käyttöön M2-niminen, selainpohjainen matkalaskuohjelma.

Haapaniemi 3 -voimalaitoksen rahoitus on hoidettu Kuntarahoitus Oyj:ltä ja Euroopan investointipankilta. Lainasalkku on suojattu pitkäaikaisilla kiinteäkorkoisilla lainoilla ja koronvaihtosopimuksilla.

Henkilöstön kehittäminen

Yhteistyössä henkilöstöryhmien kanssa laadittu henkilöstö- ja koulutustavoitesuunnitelma keskittyy henkilöstön osaamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Koko henkilöstön kanssa käytävät kehityskeskustelut tukevat henkilöstön yksilöllistä kehittymistä ottaen huomioon yrityksen liiketoimintatavoitteet.

Koulutuspäiviä oli osakeyhtiössä 337 ja liikelaitoksessa 381. Koulutuspäiviä kului runsaasti uuden asiakastieto- ja laskutusjärjestelmän sekä Haapaniemi 3 -voimalaitoksen käyttöönottoon valmistauduttaessa. Lakisääteisten ja ammatillisten erityistaitokurssien lisäksi järjestettiin sisäistä ja ulkoista koulutusta teemoina taloustieto, asiakaspalvelu ja myynti sekä viestintä.

Henkilöstön hyvinvointiin ja työurien pidentämiseen kiinnitettiin huomiota pitämällä henkilöstölle valmennuksia ns. varhaisen tuen mallista. Aktiivisen aikaisen tuen tavoitteena on tukea jokaista työntekijää huolehtimaan itsestään, työtoveristaan ja työyhteisön toimivuudesta sekä puuttumaan työhyvinvoinnin riskitekijöihin mahdollisimman varhain.

Mallin mukaan sairauspoissaoloja seurataan sovittujen hälytysrajojen puitteissa ja työntekijöiden töihin paluuta tuetaan pitkien sairauslomien jälkeen.

Osakeyhtiön ja liikelaitoksen yhteinen työsuojelutoimikunta kokoontui neljä kertaa. Työsuojelu on toiminut nyky muodossaan vuodesta 2008. Toiminnan erityispaino on ollut ennaltaehkäisevässä tapaturmien torjunnassa. Henkilöstöä on aktivoitu turvallisuushavaintojen ja läheltäpiti-ilmoitusten tekemiseen. Vuoden aikana välttyttiin vakavilta työtapaturmilta.

	Kuopion Energia Oy	Kuopion Energia Liikelaitos
Henkilöstöä keskimäärin	118	90
Henkilöstö 31.12.2011	113	86
• joista vakituisia	110	81
Harjoittelijoita ja kesätyöntekijöitä	10	10
Keskimääräinen palvelusaika (kaikki, v)	19	19
Henkilöstön keski-ikä (kaikki)	48,3	46,4

Sähkökauppa

Vuonna 2011 sähköä käytettiin Suomessa 84,4 miljardia kilowattituntia (TWh), missä oli vähennystä edellisvuodesta 3,8 prosenttia. Sähkön käyttöä pienensivät lämmin loppuvuosi ja teollisuuden suhdannetilanteen heikentyminen. Teollisuuden sähkön tarve pieneni 2 prosenttia. Muu kulutus laski vielä enemmän, peräti 5,4 prosenttia ennätyslämpimän loppuvuoden vuoksi. Suurin pudotus tapahtui joulukuussa, jolloin kirjattiin 17 prosentin kulutuksen vähennys.

Sähkön markkinahinnat olivat alkuvuonna korkealla. Suomessa sähkö maksoi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 65 euroa megawattitunnilta. Vesitilanteen paraneminen kesän aikana, päästöoikeuksien hintojen lasku ja kulutuksen kääntyminen laskuun alensivat sähkön pörssihintoja. Loppuvuodesta sähkö maksoi jo alle 40 euroa megawattitunnilta. Suomen markkinahintojen ero systeemihintaan nähden pieneni edellisvuodesta. Koko vuoden toteutunut Suomen aluehintaero oli 2,25 euroa megawattitunnilta. Jatkossa aluehintaeroa pienentää joulukuussa käyttönotettu Fenno-Skan 2 -merikapeliyhteys Suomen ja Ruotsin välillä. Pohjoismaiset lumi- ja vesivarastot olivat vuoden 2011 alussa sähköksi muutettuna noin 35 terawattituntia alle normaalitason. Tilanne muuttui kesän ja syksyn runsaiden sateiden vuoksi dramaattisesti, sillä vuoden lopulla vesivarastotilanne oli jo noin

6 terawattituntia normaalia parempi. Päästöoikeuksien hinnat laskivat voimakkaasti vuoden aikana. Alkuvuodesta päästöoikeudet maksoivat 13 euroa hiilidioksiditonnilta. Eurokriisin kärjistyminen pienensi talouden kasvudotuksia ja teollisuustuotannon väheneminen alensi päästöoikeuksien kysyntää. Loppuvuodesta päästöoikeuksilla käytiin kauppaa 7-8 eurolla hiilidioksiditonnilta.

Nord Pooli Spotin fyysisen sähkön spot-hinta oli vuonna 2011 Suomen hinta-alueella keskimäärin 49,30 euroa megawattitunnilta (56,64 euroa vuonna 2010), jossa oli laskua edellisvuodesta 13 prosenttia.

Sähkökaupan volyymi pieneni

Kuopion Energia Oy hankki sähköä vuonna 2011 yhteensä 774,3 gigawattituntia (GWh), mikä oli 6,3 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Merkittävin syy energianmyynnin alenemiseen oli ennätyslämmin loppuvuosi. Joulukuu oli Kuopiossa 7,4 ja koko vuosi 1,6 astetta normaalia lämpimämpi. Sähkön myyntiä pienensivät myös teollisuuden tuotannon hiipuminen syksyn aikana ja sopimuskannassa tapahtuneet muutokset.

Kuopion Energia Oy:n sähkön osto laski 390,6 GWh:iin, missä on vähennystä vajaat kaksi prosenttia vuodesta 2010.

Sähkökauppaliiketoiminnan kannattavuus jatkui hyvänä vuonna 2011.

Edellistalven kaltaisia korkeita hintapiikkejä ei esiintynyt, kun Ruotsin ydinvoimalaitokset olivat suuremmista häiriöistä tuotannossa. Hintavaihtelujen tasoittuminen pienensi asiakkaiden sähkönkäytön ajallisesta vaihtelusta aiheutuvia profiilikustannuksia. Kuopion Energia Oy:n suojausstrategia toimi hyvin ja aktiivinen kaupankäynti sähköjohdannaisilla paransi merkittävästi sähkökaupan kannattavuutta.

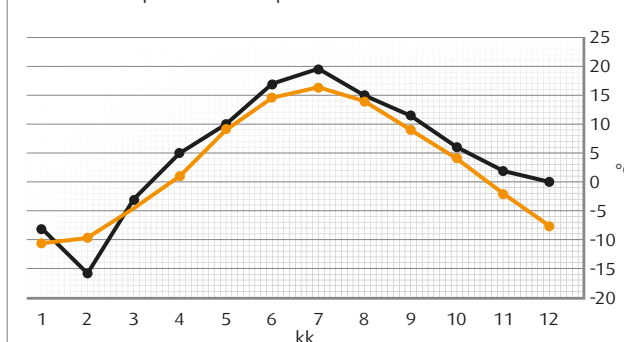
Vähittäismyyntihintoja nostettiin helmikuussa

Kuopion Energia Oy korotti toistaiseksi voimassa olevien sopimusten hintoja keskimäärin 7,5 prosenttia helmikuun alussa. Hintojen korotus johtui tukkusähkön hinnan noususta alkuvuoden aikana. Kuopion Energia Oy:n kilpailukyky säilyi hyvänä, koska valtaosa sähkönmyyjistä nosti myös hintojaan. Loppuvuodesta muutamat kalleimmat sähkön myyjät ilmoittivat alentavansa hintojaan. Kuopion Energia Oy:n vähittäismyyntihinnat olivat vuoden lopussa noin 10 prosenttia valtakunnan keskitasoa halvemmat.

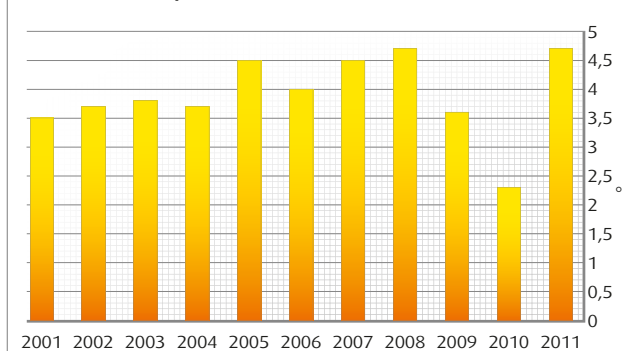
Kuopion Energia Oy:llä oli vuoden lopussa 47 961 asiakasta, mikä on noin 300 asiakasta vähemmän kuin vuotta aiemmin. Markkinaosuus omalla jakeluverkkoalueella käytetystä sähköstä oli 62 prosenttia. Oman verkkoalueen ulkopuolelle suuntautuva myynti pieneni noin viisi prosenttia. Kokonaisymyynnistä puolet kohdistui oman verkkoalueen ulkopuolelle.

Lämpötilat 2011

— Keskilämpötila — Lämpötila 2011

Vuosikeskilämpötilat

Energiantuotanto

Haapaniemen voimalaitoksilla ei ollut suunnittelemtomia alasajoja. Sähköä tuotettiin 383,7 GWh, mikä on 10,5 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Vastapainesähköä siitä oli 359,5 GWh ja lauhdesähköä 24,2 GWh. Vastapainetuotanto laski lämpimään vuoksi selvästi budjetoidusta tasosta. Syynä aiempia vuosia suurempaan lauhdesähkön tuotantoon oli jäähdystistarpeet uuden Haapaniemi 3-voimalaitoksen käyttöönoton yhteydessä. Kaukolämpöä tuotettiin 881,5 GWh ja se myytiin Kuopion Energia Liikelaitokselle.

Sateisen kesän vuoksi Kuopion Energia Oy:n turvetuotanto jäi tavoitteista noin 20 prosenttia. Vastaavansuuruisen vajeus toteutui myös valtakunnan tasolla. Tuotantovajeusta on pystytty korvaamaan lisääntyneellä biopolttoaineiden hankinnalla, myös lämmin loppuvuosi 2011 edesauttoi polttoaineiden riittävyyttä. Biopolttoaineiden käyttö nousee noin 400 gigawattituntiin uuden laitoksen ensimmäisen käyttövuoden aikana, eli noin kolminkertaiseksi suunniteltuun verrattuna. Turpeesta ei näyttäisi tal-

vikaudella 2011–2012 tulevan pulaa, mutta varastotaso on poikkeuksellisen alhainen uuteen tuotantokesään lähdeittäessä.

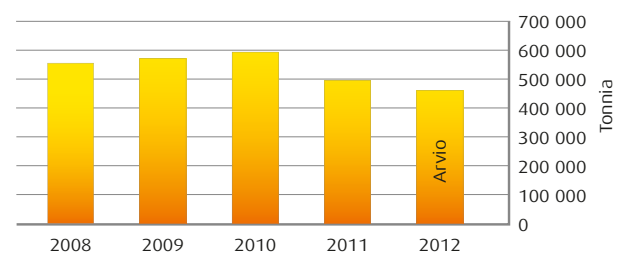
Polttoaineita laitoksilla käytettiin yhteensä 1 708 GWh. Turpeen osuus oli 73 %, öljyn 6 % ja biopolttoaineiden 21 %. Biopolttoaineiden hyödyntäminen on saatu käyntiin ennakoitua suuremmalla volyyymilla.

Ympäristöasiat

Ympäristölupahakemukset turvetuotannon aloittamiseksi Juuassa sijaitsevilla soilla sekä Pielaveden Kokkosuolla on jätetty aluehallintovirastoon. Suunniteltu tuotantoala Juuassa on 234 hehtaaria ja Pielaveden Kokkosuolla 40 hehtaaria. Kokkosuon ympäristölupahakemus on kohdannut merkittävää vastustusta paikallisten asukkaiden keskuudessa.

Puunpolton lisäyksen ansiosta Haapaniemen voimalaitoksen fossiilisista polttoaineista aiheutuneet CO₂-päästöt pienenevät 16,6 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Haapaniemen voimalaitoksen CO₂-päästöt fossiilisista polttoaineista

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2011

(1000 €)	2011	2010
Myyntituotot		
Sähkön myynti	39 820	36 641
Lämmön myynti	28 233	26 921
Datasähkön myynti	0	52
Muut myyntitulot	252	275
LIKEVAIHTO	68 305	63 889
Liiketoiminnan muut tuotot	2 748	3 992
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Sähkön ostot	17 677	15 259
Polttoaineiden ostot	25 716	24 335
Polttoainevaraston lisäys(-)/vähennys(+)	-1 152	-895
Muut aineet ja tarvikkeet	1 235	1 252
Palvelujen ostot	1 062	667
	44 538	40 619
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	5 069	4 845
Lakisääteiset henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 206	1 158
Muut henkilösivukulut	313	308
	6 588	6 311
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	6 131	5 937
Liiketoiminnan muut kulut	6 215	7 205
LIKEVOITTO / TAPPIO	7 581	7 810
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korko- ja muut rahoitustuotot	223	111
Korko- ja muut rahoituskulut	5 792	4 362
VOITTO/TAPPIO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	2 012	3 559
Satunnaiset kulut	0	275
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	2 012	3 284
Tilinpäätössiirrot	-2 650	-336
Tuloverot	0	621
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-638	2 326

Tase 31.12.2011

(1000 €)	2011	2010
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Liikearvo	20 075	24 090
Atk-ohjelmat	1 393	181
	21 468	24 271
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	12	0
Rakennukset ja rakennelmat	14 990	5 067
Tuotannolliset koneet ja laitteet	87 910	4 602
Muut koneet ja kalustot	330	401
Muut aineelliset hyödykkeet	872	417
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	17 425	70 133
	121 539	80 590
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	727	499
Muut saamiset/Liittymismaksut	86	33
Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	5	5
	818	537
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	143 825	105 398
VAIHTUVAT VASTAAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Öljyvarasto	3 341	2 546
Turvevarasto	384	393
Kantohakevarasto	23	15
Hiilivarasto	359	0
	4 107	2 954
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	12 310	4 787
Saamiset saman konsernin yhtiöiltä	6 432	6 536
Muut saamiset	2 294	564
Siirtosaamiset	382	67
	21 418	11 954
Rahat ja pankkisaamiset		
Kassavarat ja pankkisaamiset	16 598	14 929
Pitkäaikaiset pankkisaamiset	1 751	4 233
	18 349	19 162
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	43 874	34 071
VASTAAVAA YHTEENSÄ	187 699	139 469
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	3	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16 960	16 960
Edellisten tilikausien voitto / tappio	-367	-2 704
Tilikauden voitto / tappio	-638	2 326
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	15 958	16 584
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Kertynyt poistoero	3 394	703
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1 046	758
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat saman konsernin yrityksille	48 312	48 312
Velat rahoituslaitoksille	90 162	59 260
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	138 474	107 572
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat rahoituslaitoksille	4 098	739
Saadut ennakkomaksut	926	345
Ostovelat	11 360	8 035
Velat saman konsernin yrityksille	9 133	206
Muut lyhytaikaiset velat	2 048	2 595
Siirtovelat	1 262	1 932
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	28 827	13 852
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	167 301	121 424
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	187 699	139 469

Rahoituslaskelma 1.1.–31.12.2011

(1000 €)	2011	2010
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto/Tappio ennen satunnaisia eräi	2 012	3 559
Edellisille tilikausille kuuluvat erät	52	0
Suunnitelman mukaiset poistot	6 131	5 937
Pakollisten varausten lisäys	288	661
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		
Rahoitustuotot- ja kulut	5 568	4 251
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	14 051	14 408
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten muutos	-6 976	-3 524
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 152	-895
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	11 617	4 390
	3 489	-29
Maksetut korot ja maksut muista liiketoim.rahoituskuluista		
Saadut korot liiketoiminnasta	-5 791	-4 362
Maksetut välittömät verot	217	108
Satunnaiset erät	0	0
Liiketoiminnan rahavirta (A)	0	-50
	11 966	10 074
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyöd.	-44 277	-40 876
Investoinnit muihin sijoituksiin	-281	-147
Investointien rahavirta (B)	-44 558	-41 023
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	3 359	739
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 902	39 261
Rahoituksen rahavirta (C)	34 261	40 000
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+)/vähennys (-)		
	1 669	9 052
Kassavarat 31.12.	16 598	14 929
Kassavarat 1.1.	14 929	5 877
LASKENTAOHJEITA		
Vaihto-omaisuus, lisäys (-)/vähennys (+)		
Lyhytaik. saamiset, lisäys (-)/vähennys (+)		
Rahat ja pankkisaam.lisäys (-)/vähennys (+)		
Korottomat lyhytaik. velat lisäys (+)/vähennys (-)		

Tilintarkastuskertomus

Kuopion Energia Oy:n
yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Kuopion Energia Oy:n kirjanpidon, tilinpäätök- sen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpää- tös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja
toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuk- sen laatimisesta ja siitä, että ne anta- vat oikeat ja riittävät tiedot Suomes- sa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista kos- kevien säännösten mukaisesti. Halli- tus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestä- misestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varain- hoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suo- rittamamme tilintarkastuksen pe- rusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkas- tuslaki edellyttää, että noudatam- me ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuk- sen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä

tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilin- tarkastuksen hankkiaksemme koh- tuullisen varmuuden siitä, onko tilin- päätöksessä tai toimintakertomuk- sessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seu- rata vahingonkorvausvelvollisuus yh- tiötä kohtaan, taikka rikkoneet osake- yhtiölakia tai yhtiöjärjestyä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpi- teitä tilintarkastusevidenssin hankki- miseksi tilinpäätökseen ja toiminta- kertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilin- tarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtu- van olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioides- saan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tie- dot antavan tilinpäätöksen ja toimin- takertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvon- taa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän an- taisi lausunnon yhtiön sisäisen val-

vonnan tehokkuudesta. Tilintarkas- tukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esit- tämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustak- si tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilin- päätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpää- töksen ja toimintakertomuksen laati- mista koskevien säännösten mukai- sesti oikeat ja riittävät tiedot yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellises- ta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristirii- dattomia.

Kuopiossa 8. maaliskuuta 2012

KPMG Oy Ab

Antti Kääriäinen
KHT, JHTT

Tunnusluvut 2011

Tunnusluvut (laskentakaavat sivulla 34)	2011	2010
Liikevoitto (%)	11,1	12,2
Oman pääoman tuotto (%)	11,0	22,6
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	5,4	7,6
Omavaraisuusaste (%)	10,4	12,4
Maksuvalmius (quick ratio)	1,4	2,3

Johtokunnan jäsenet – Kuopion Energia Liikelaitos

varsinainen jäsen

Aluepäällikkö
Rauno Airas
(puheenjohtaja)

Yrittäjä
Mauri Sulkku
(varapuheenjohtaja)

Tutkija
Tiina Airaksinen

Ylipanostaja
Anna-Kaisa Eskelinen

Sosiaalityöntekijä
Marja-Leena Hublin

Laitosmies
Mauri Kosonen

Merkonomi
Vejjo Martikainen

Terveydenhoitaja
Leila Savolainen
(kh:n edustaja)

varajäsen

Toimitusjohtaja
Jouko Hämäläinen

Opiskelija
Patrick Kasurinen

Insinööri
Jatta Kocak

Aikuiskouluttaja
Maisa Haatainen

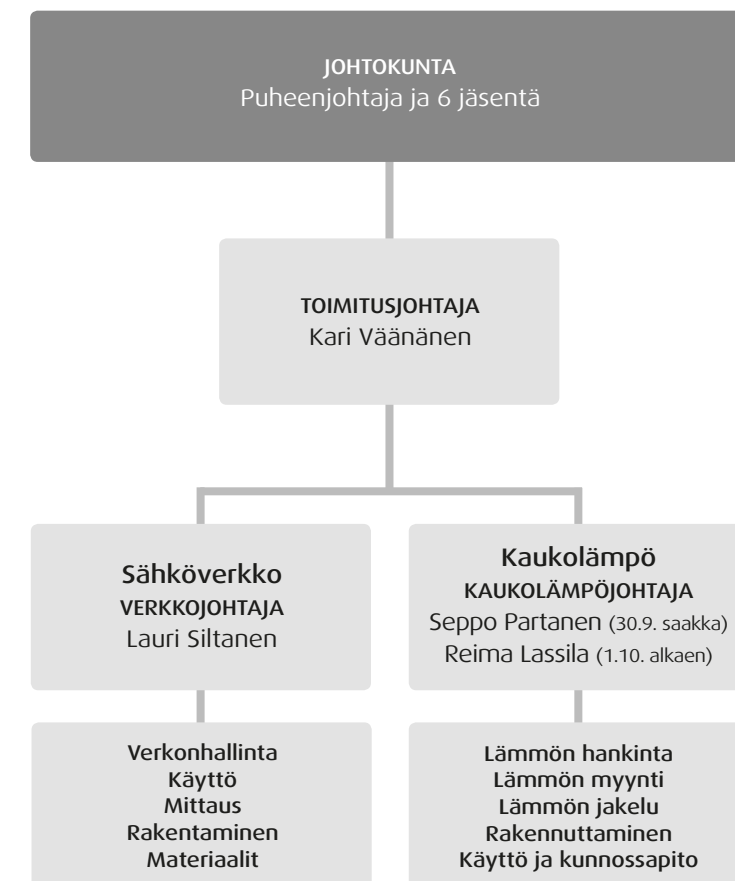
Opiskelija
Anu Seppänen

Putkiasentaja
Pertti Räsänen

Yrittäjä
Aarno Miettinen

Kansanedustajan avustaja
Vilma Kröger

Organisaatio – Kuopion Energia Liikelaitos

Toimitusjohtajan katsaus

Myrskyt koettelivat viankorjausvalmiutta

Koko Suomea riepottelleiden Hannu- ja Tapani-myrskyjen seurauksena sähköttä jäi lähes 600 000 kotitaloutta. Vakiokorvauksia maksetaan yli 40 miljoonaa euroa yli 200 000 asiakkaalle. Lisäksi myrskyt aiheuttivat sähköverkolle yli 30 miljoonan euron vahingot. Joulumyrskyjen vaikutukset olivat huomattavasti kesän 2010 myrskyjä suuremmat ja laajemmat. Lisäksi ajankohta ja olosuhteet olivat nyt kesää hankalimmat, minkä vuoksi myrskyjen vaikutukset asiakaille olivat selvästi edellistä kertaa pahemmat.

Kuopion Energia Liikelaitoksen sähköenergian jakelu ja kaukolämmön toimitus sujuivat kuitenkin kohtuullisen hyvin. Joulukuussa Hannun päivän myrsky aiheutti runsaasti sähkökatkoja ja nosti koko vuoden keskeytysaikaa 15 minuutilla. Vikakeskeytyksen yhteispituus asiakasta kohden oli koko vuonna 35 minuuttia. Vikojen korjauskustannukset ja vakiokorvaukset jäivät

kuitenkin alle kymmeneen tuhanteen euroon. Lämmöntoimitus sujui suurella varmuudella eikä suuria käyttöhäiriöitä ollut. Keskimääräinen asiakasta kohden laskettu keskeytysaika oli 30 minuuttia. Lämmityskaudella keskeytysaika oli noin 10 minuuttia.

Talous ja toiminta

Kuopion Energia Liikelaitoksen liikevaihto oli 56,5 miljoonaa euroa ja liikevoitto 8,4 miljoonaa euroa. Tulos ennen tuloutusta omistajalle oli 8,5 miljoonaa euroa, mikä on 3,9 miljoonaa euroa budjetoitua parempi. Kuopion kaupungin 5,7 miljoonan euron tuloutuksen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 2,8 miljoonaa euroa.

Hyvä tulos johtui onnistuneesta uuden voimalaitosyksikön käyttöönotosta, öljyn käytön vähenemisestä polttoaineena ja tehostuneesta toiminnasta.

Sähkön siirtomäärä laski edellisvuodesta 2,9 prosenttia ja lämmön myynti peräti 13 prosenttia. Määrien lasku aiheutui pääasiassa poikkeuk-

sellisen lämpimästä loppuvuodesta.

Kaukolämmön asiakashintoja nostettiin 1.1. alkaen 16 % ja sähkön siirtohintoja 1.4. alkaen keskimäärin 7 %.

Kilpailuviraston tutkinta 10 suurimman kaukolämmön toimittajan hinnoittelusta ja pääoman tuotosta on päättynyt. Kuopion Energia oli yksi tutkinnan kohteena olleista yrityksistä. Kilpailuviraston tiedotteen mukaan tutkinta ei tuonut näyttöä kilpailulain tarkoittamasta kohtuuttomasta hinnoittelusta.

Hallinto ja henkilöstö

Liikelaitos ostaa talous-, toimisto-, henkilöstö- ja tietohallintopalvelut osakeyhtiöltä. Liikelaitoksen palveluksessa oli kunnallisen teknisten ja tuntipalkkaisten työehtosopimusten alaista henkilökuntaa 81 vakinaista ja viisi määräaikaista henkilöä, joista kaksi on oppisopimuskoulutettavia. Vakituisten henkilöstön määrä pysyi ennallaan ja määräaikaisten henkilöiden lukumäärä kasvoi yhdellä.

Henkilöstökulut olivat 4,8 miljoonaa euroa, mikä on tarkalleen budjetoidun mukainen. Henkilöstökulut sisältävät ylimääräisiä kuluja noin 290 000 euroa jo vuonna 2008 tapahtuneen vakavan työtaturman takia.

Tulevaisuuden näkymiä

Yritysrakenteeseen ja liikelaitoksen toimintaan muutoksia aiheuttavat kuntalain muutos sekä energian kolmas sisämarkkinapaketti. Molempien eduskuntakäsittelyn oletetaan olevan syksyllä 2012.

Kuntalain muutosluonnoksessa esitetään, että kilpailluilla markkinoilla toimivat liikelaitokset on yhtiötettävä. Luonnoksen perusteella laki koskettaa kaukolämpöä sekä kilpailtua verkon rakentamista.

Energian kolmannen sisämarkkinapaketin luonnoksessa oikeudellisesti eriytetyn jakeluverkonhaltijan ja asiakasviestinnässään ja tuotemerkissään käytettävä yrityksen virallista nimeä. Lisäksi asiakasviestinnässä

ja tuotemerkissä ei saa käyttää konsernin tai myyntiyhtiön kanssa samaa tuotemerkkiä. Myös sähkön toimitusvarmuustavoitteisiin on tulossa muutoksia. Vauhdittajina toimivat joulun ja uuden vuoden välillä olleet Tapani- ja Hannu-myrskyt.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee kevään aikana lakimuutoksen, jossa sähkön jakeluverkoille asetetaan tavoitteeksi selvästi nykyistä parempi toimitusvarmuus. Esitetty varmuustaso saavutetaan 10–20 vuodessa. Verkonhaltijoiden on laadittava ja toimitettava viranomaisille suunnitelma, jolla asetettu toimintavarmuustaso aiotaan saavuttaa. Toetusaikataulussa otetaan huomioon nykyisten verkkokomponenttien jäljellä oleva käyttöaika.

Lakimuutokset on tarkoitus sisällyttää valmisteilla olevaan hallituksen esitykseen sähkö- ja maakaasumarkkinoita koskevan lainsäädännön muuttamisesta. Se annettaneen eduskunnalle kesällä 2012. Esityksel-

lä pannaan täytäntöön myös edellä mainittu EU:n kolmas energian sisämarkkinapaketti.

Sähkön siirtoliiketoiminnassa siirryttiin kolmannelle valvontajaksolle vuoden 2012 alusta alkaen. Kiristyneiden tehostamistavoitteiden perusteella sähköverkon rakentamisyksikkö on tarpeen eriyttää jakeluverkkotoiminnasta. Omistajaohjausjaoksen toimeksiannon mukaan sähköverkon urakointiliiketoiminta pyritään siirtämään Kuopion Kuntateknikkaliikelaitokseen 1.5.2012 alkaen. Eriyttämisen jälkeen kaikki rakentamiseen liittyvät kulut voidaan kirjata investoinneiksi, mikä pienentää kontrolloitavia operatiivisia kuluja ja sitä kautta parantaa tehokkuutta.

Kari Väänänen
toimitusjohtaja
Kuopion Energia Liikelaitos

Sähköverkko

Sähkön siirron tulot olivat 14,4 miljoonaa euroa. Tulot ylittivät talousarvion noin yhdellä miljoonalla eurolla. Liiketoiminnan tulos oli 5,0 miljoonaa euroa. Sähköä siirrettiin asiakkaille yhteensä 569,7 gigawattituntia. Siirtomäärä laski edellisvuodesta noin 2,9 prosenttia. Laskuun vaikutti merkittävästi lämmin loppuvuosi. Siirron huipputeho oli 108,1 MW. Sähkönkäyttöpaikkoja oli vuoden lopussa 51 310 ja sähköliittymiä yhteensä 10 269 kappaletta. Sähköverkon kokonaispituus on 1 481 kilometriä.

Sähköverkon investoinnit

Kokonaisinvestoinnit olivat 4 miljoonaa euroa. Keski- ja pienjänniteverkkoa sekä muuntamoita rakennettiin 2,7 miljoonalla eurolla. Etäluennan käynnistysvaiheeseen ja sähkömittareihin investoitiin 0,6 miljoonaa euroa ja sähköasemiin 0,5 miljoonaa euroa. Investoinnit painottuivat tänäkin vuonna uudisrakentamisalueille Saari- ja Etelä-Kuopion uusille yritysalueille. Kuopion keskustassa oli myös useita uudis- ja täydennysrakentamiskohteita.

Männistön sähköaseman uudistamista jatkettiin saneeraamalla muuntaja-

suojat. Savilahden sähköasemalle otettiin käyttöön uusi 25 MVA:n päämuuntaja. Uuden Matkuksen sähköaseman toteutusta aikaistettiin kahdella vuodella suunnitellusta.

Omia viestiverkon runkoyhteyksiä parannettiin luomalla uusia linkkiyhteyksiä. Maaliskuussa otettiin käyttöön Wimax-tekniikkaan perustuva langaton viestiverkko. Verkon peittoalueella on noin 80 % asiakkaita ja jakelumuuntamoista. Tavoitteena on, että etäluentamittarit pystyisivät hyödyntämään mahdollisimman paljon Kuopion Energian omaa viestiverkkoa.

Sähkömittareiden etäluentaprojekti eteni suunnitelmien mukaisesti kohti järjestelmän pilotoituvaihetta, joka alkaa maaliskuussa 2012. Projektin aikana vaihdetaan noin 42 000 sähkömittaria etäluettaviin ja otetaan käyttöön etäluentajärjestelmä, joka integroidaan sähköyhtiön järjestelmiin. Tavoitteena on, että mittareiden asennus on hoidettu vuoden 2013 loppuun mennessä.

Maakaapelointia ja verkostoautomaatiota lisätään

Strategian mukaisesti maakaapelointia jatketaan kaupunkiympäristössä. Verkostoautomaatioon investoidaan, koska kauko-ohjauksen ja automaattisen vianerotuksen tuomat hyödyt ovat kiistattomia.

Sähköverkon kaapelointiaste oli vuoden 2011 lopussa 65,2 prosenttia. Tavoitteena on nostaa kaapelointiaste 85 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Kaapeloinnilla ehkäistään tehokkaasti myrskytilanteissa syntyvien vikojen määrää.

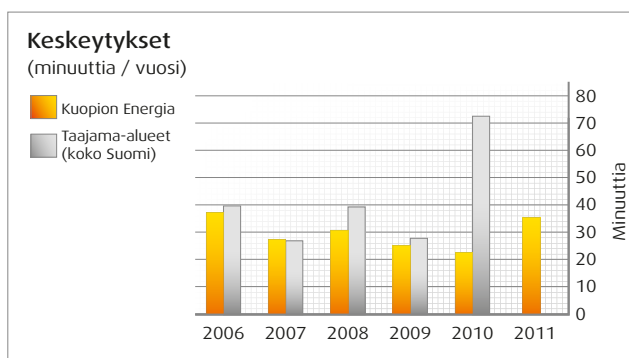
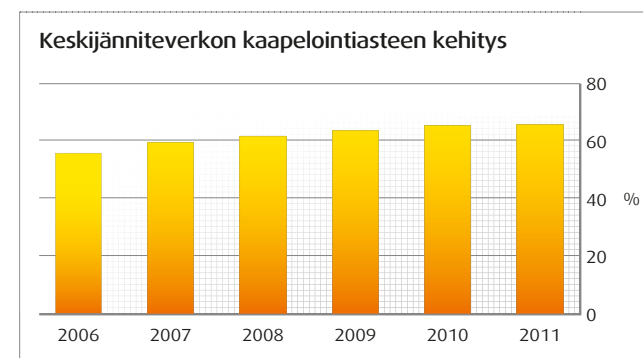
Urakointiliiketoiminta

Kuopion kaupunki jatkoi ulkovalaistusverkon huolto- ja kunnossapitosopimusta Kuopion Energia Liikelaitoksen kanssa. Sekä Kuopion että Siilinjärven ulkovalaistusverkoissa vaihdettiin huomattavan suuri määrä elohopeavalaisimia.

Materiaalitoiminnoissa jatkettiin yhteistyösopimusta nykyisen kumppanin (SLO) kanssa ottamalla käyttöön sopimuksen optiovuodet.

“Maaliskuussa otettiin käyttöön Wimax-tekniikkaan perustuva langaton viestiverkko. Verkon peittoalueella on noin 80 % asiakkaita ja jakelumuuntamoista.”

Kaukolämpö

Lämmityksessä on harvoin koettu peräkkäin kahta niin erilaista vuotta kuin 2010 ja 2011 olivat. Vuosi 2010 jäi aikakirjoihin erittäin kovana lämmitysvuotena, kun vastaavasti kertomusvuosi 2011 oli lämmitystarpeeltaan historiallisen alhainen. Varsinkin loppuvuosi elettiin ennätyksellisen lämpimissä säissä. Etenkin joulukuun keskilämpötila oli Kuopiossa yli 7 astetta normaalia lämpimämpi (normaalivuonna keskimäärin -7,8 astetta). Koko vuoden keskilämpötila (5,3 astetta) oli selvästi yli edellisvuoden (2,3 astetta) ja normaaliavuoden (3,1 astetta). Asiakkaiden lämmöntarve oli em. syistä joulukuussa 2011 lähes 40 % matalampi kuin edellisvuoden vastaavana ajan-kohtana.

Lämmön myynti ja hankinta

Lämpöenergiaa myytiin 838 GWh, mikä oli noin 13 % edellisvuotta ja noin 5 % talousarviota vähemmän. Lämpötilakorjattu lämmön myynti kasvoi kuitenkin noin 2 % edellisvuoden vastaavaan arvoon verrattuna

hyvin kehittyneen liittymistehon kasvun ansiosta. Myyntitulot olivat 39,9 miljoonaa euroa, mikä alitti 1,6 miljoonalla (4 %) talousarvion. Edellisenä vuonna tulot olivat 38,5 miljoonaa. Myyntitulojen kasvu edellisvuoteen verrattuna johtui 1.1.2011 voimaantulleista hinnankorotuksista.

Lämpöenergian hankinta oli yhteensä 914 GWh, josta yli 96 % ostettiin Kuopion Energia Oy:n Haapaniemen voimalaitoksilta. Loput tuotettiin omilla öljykäyttöisillä lämpökeskuksilla ja kaatopaikkakaasulla. Lämpökeskuksilla tuotettu lämmön määrä jäi budjetoitua paljon pienemmäksi hyvin sujuneen uuden voimalaitoksen käyttöönoton, voimalaitoksen lisääntyneen tuotantotehon, ennätyslämpimän loppuvuoden ja luotettavasti toimineen lämmönjakelun ansiosta. Maksimi lämmöntarve oli 17. päivänä helmikuuta, jolloin suurin tuntiteho oli 342 MW.

Asiakkaat

Uusia asiakkaita liitettiin 107 kpl. Edellisvuoteen verrattuna (179 kpl)

liittyjien määrä väheni huomattavasti etenkin pientaloalueilla kiristyneestä kilpailusta ja rakentamisen aloitusten vähenemisen johdosta. Pientaloja liittyjistä oli 77 kpl (146 kpl), joista lämmitysmuodonvaihtajia 27 kpl (58 kpl). Matkuksen ja Leväsen alueen suurten kauppakeskusten ansiosta kaukolämmön liittymisteho kasvoi kuitenkin edellisvuotta enemmän. Lämmitettävä rakennustilavuus oli vuoden lopussa 23,9 milj. m³ (kasvua 0,6 milj. m³) ja asiakasmäärä 5 331 kpl, joista pientaloja 3 314 kpl.

Lämmön toimitusvarmuus

Lämmöntoimitus sujui erittäin suurella varmuudella. Suuria käyttöhäiriöitä ei viime vuonna ollut ja keskeytysajat puolittuivat edellisvuoteen verrattuna. Keskimääräinen asiakasta kohden laskettu keskeytysaika oli noin 30 minuuttia. Lämmityskaudella keskeytysaika oli noin 10 minuuttia. Keskeytysajat ovat Kuopissa huomattavasti alle lämpöyhtiöiden valtakunnan keskiarvon.

“Kuopion kaukolämmön hinnat olivat valtakunnallisessa vertailussa edelleen keskiarvohintojen alapuolella ja kahdeksan halvimman lämmönmyyjän joukossa.”

Investoinnit

Kaukolämmön investointeihin käytettiin 3,4 miljoonaa euroa. Kaukolämpöverkkoa rakennettiin yli 14 km. Rakentaminen painottui uudisaluille Haukkaniemeen, Ala-Pirttiniemeen, Pieneen Neulamäkeen ja Pihlajalaaksoon sekä Särkiniemen ja Maljalahden täydennysrakentamisalueille. Myös Matkuksen ja Hiltulanlahden alueilla tehtiin verkkoa liittämällä IKEA-IKANO -kauppakeskus ja Pohjois-Savon Opisto kaukolämpöön. Sorsasalon yritysalueen kaukolämmitystä varten asennettiin yhteen rinnakkaistien siltaan kaukolämpöputket odottamaan pengertiehen sijoittuvan

johdon rakentamista vuosina 2012–2013. Olemassa olevan rakennuskannan liittäminen kaukolämpöön väheni huomattavasti edellisvuodesta. Kaukolämpöverkon kokonaispituus oli vuoden lopussa noin 427 km.

Jynkän lämpökeskuksen öljysäiliön suoja-allas uusittiin määräysten ja asetusten mukaiseksi.

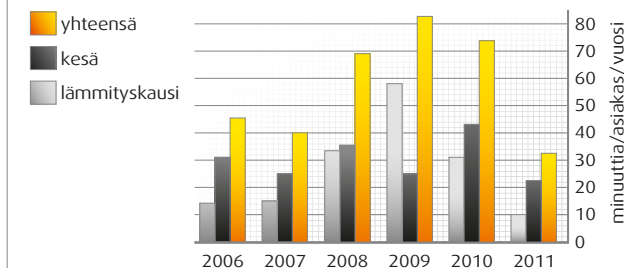
Kaukolämmön pumppauksen varmuutta ja energiatehokkuutta parannettiin uusimalla Neulamäen välipumppaamon kaukolämpöpumppu.

Iloharjun kunnossapitoyksikön tilojen

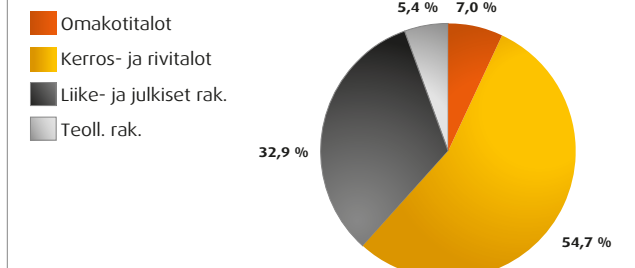
puutteellinen ilmanvaihto saneerattiin ajanmukaiseksi ja energiatehokkaaksi.

Pientalojen mittareiden etäluenta
Mahdollisuutta pientalojen siirtämisestä etäluentajärjestelmään sähköverkon mittareiden etäluennan projektin yhteydessä valmisteltiin ja testattiin kyseisen projektin edetessä. Lopulliset testaukset siirtyivät vuoden 2012 puolelle. Valintapäätös kaukolämmön pientalojen etäluentajärjestelmästä tehdään soveltuvuutta ja kustannuslaskelmissa valmistuttua keväällä 2012. Pientalot on tarkoitus saada etäluennan piiriin vuoden 2014 loppuun mennessä.

Keskeytykset vuodessa

Lämmön myynnin jakautuminen 2011

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2011

(1000 €)	2011	2010
Myyntituotot		
Sähkön siirto	14 139	13 644
Lämmön myynti	39 938	38 511
Muut myyntitulot	2 384	2 354
LIKEVAIHTO	56 461	54 509
Liiketoiminnan muut tuotot	747	473
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Sähkön ostot	1 169	1 216
Lämmön osto KEOY	28 233	26 921
Kantaverkkomaksut	1 323	1 371
Polttoaineiden ostot	1 588	2 543
Muut aineet ja tarvikkeet	1 201	1 239
Palvelujen ostot	444	520
	33 958	33 810
Henkilöstökulut	4 781	5 109
Poistot ja arvonalentumiset	6 542	6 405
Liiketoiminnan muut kulut	3 501	4 034
LIKEVOITTO/TAPPIO	8 426	5 623
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korko- ja muut rahoitustuotot	118	41
Korko- ja muut rahoituskulut		
Korkokulut	28	70
VOITTO/TAPPIO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	8 515	5 594
Tuloutus kaupungille/peruspääoman korko	5 700	7 400
TILIKAUDEN VOITTO	2 815	-1 806

Tase 31.12.2011

(1000 €)	2011	2010
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Atk-ohjelmat	139	64
	139	64
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	6 956	6 410
Sähköverkosto	15 171	14 619
Lämpöverkosto	19 748	19 840
Tuotannolliset koneet ja laitteet	4 623	5 040
Muut koneet ja kalustot	1 061	925
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	109	0
	47 668	46 834
Sijoitukset		
Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	2	2
	2	2
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	806	764
Öljyvarasto	4 824	4 304
	5 630	5 068
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	-3	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	218	8 614
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	7 561	1 433
Muut saamiset	77	78
Siirtosaamiset	97	32
	7 953	10 157
Rahat ja pankkisaamiset		
Kassavarat ja pankkisaamiset	10 116	7 435
Pitkäaikaiset pankkisaamiset	5	5
	10 121	7 440
VASTAAVAA YHTEENSÄ	71 510	69 565
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 951	10 951
Edellisten tilikausien ylijäämä	12 350	14 366
Tilikauden voitto	2 815	-1 806
	26 116	23 511
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	135	148
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut velat		
Liittymismaksut	32 684	31 272
Lyhytaikainen		
Lainat Kuopion kaupungilta	2 482	5 195
Saadut ennakkomaksut	389	63
Ostovelat	1 115	1 523
Ostovelat saman konsernin yrityksille	4 596	5 910
Muut lyhytaik. velat saman konsernin yrityksille	10	3
Muut lyhytaikaiset velat	585	176
Velat valtiolle	2 262	717
Siirtovelat	1 136	1 047
	12 575	14 634
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	71 510	69 565

Rahoituslaskelma 1.1.–31.12.2011

(1000 €)	2011	2010
LIKELAITOKSEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Toiminta		
Liikelyljäämä	8 426	5 623
Poistot ja arvonalentumiset	6 542	6 405
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 611	-7 429
Muut tulorahoituksen korjauserät	-12	-26
	9 345	4 573
Investoinnit		
Investointimenot	7 512	7 521
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-61	-2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
	-7 451	-7 519
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 894	-2 946
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset	-2 714	5 174
	-2 714	5 174
Oman pääoman muutokset		
Edellisten tilikausien virheen oikaisu	-209	0
Vieraan pääoman muutokset		
Liittymismaksujen muutos	1 412	1 788
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-563	-342
Saamisten muutokset saman konsernin yrityksiltä	-6 129	-290
Saamisten muutokset muilta	8 336	-989
Korottomien velkojen muutos kuntayhtymältä	-1 307	715
Korottomien velkojen muutos	1 961	372
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	787	6 430
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 681	3 484
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.2011/31.12.2010	10 121	7 440
Kassavarat 1.1	-7 440	-3 956
	2 681	3 484

Sähköverkon tuloslaskelma 1.1.–31.12.2011

(1000 €)	2011	2010
LIKEVAIHTO		
Sähkön siirto	14 138	13 644
Muut myyntitulot	245	300
MYNTITULOT YHTEENSÄ	14 383	13 944
Sisäinen myynti	100	96
LIKEVAIHTO	14 483	14 040
Liiketoiminnan muut tuotot	207	161
MATERIAALIT JA PALVELUT		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana		
Häviösähkö	1 089	1 130
Muut ostot tilikauden aikana	88	92
Ulkopuoliset palvelut		
Alueverkko- ja kantaverkkopalvelumaksut	1 312	1 268
Muut ulkopuoliset palvelut	253	116
MATERIAALIT JA PALVELUT YHTEENSÄ	2 742	2 606
HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	1 408	1 321
Eläkekulut	111	115
Henkilösivukulut	308	477
	1 827	1 913
Suunnitelman mukaiset poistot	2 994	2 904
Liiketoiminnan muut kulut	1 853	1 949
Vuokrakulut	56	56
Sisäiset kulut	243	233
LIKEVOITTO/TAPPIO	4 975	4 539
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korko ja muut rahoitustuotot		
Muilta	54	16
Korko ja muut rahoituskulut		
Korkokulut	-12	-31
Peruspääoman korko	-2 565	-3 330
VOITTO/TAPPIO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	2 452	1 195
TILIKAUDEN VOITTO	2 452	1 195

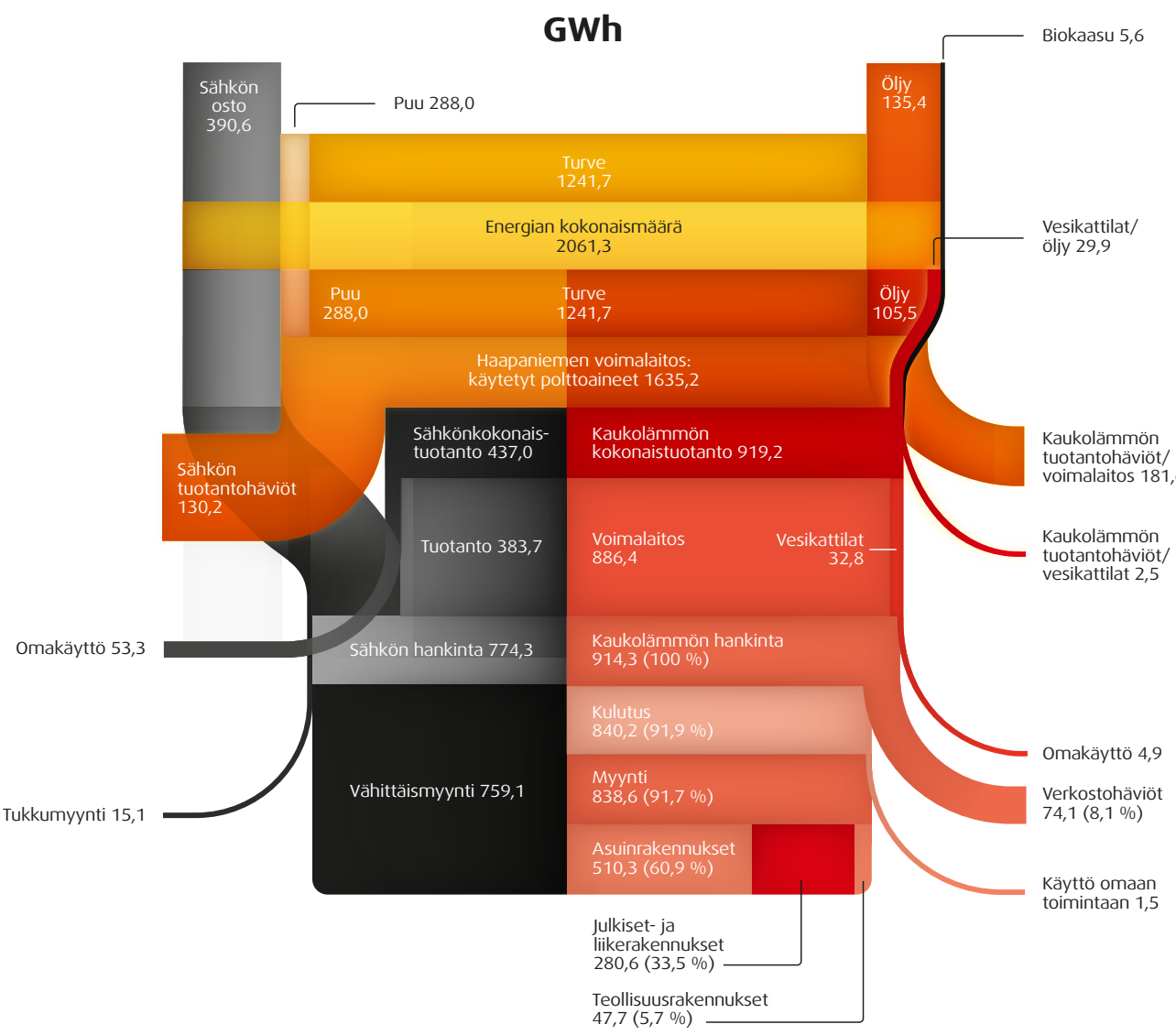
Sähköverkon tase 31.12.2011

(1000 €)	2011	2010
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet/atk-ohjelmat	130	50
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	130	50
Aineelliset hyödykkeet		
Sähköverkon aineelliset hyödykkeet	19 558	18 672
Muut aineelliset hyödykkeet	103	57
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat		
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	19 661	18 729
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset muilta	3	3
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2 197	223
Saamiset muilta	102	2 317
Rahat ja pankkisaamiset	7 682	4 562
Saamiset yhteensä	9 984	7 105
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 775	25 885
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 775	4 776
Edellisten tilikausien ylijäämä	8 244	7 049
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 452	1 195
	15 471	13 020
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	135	148
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Liittymismaksut	11 020	10 502
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat saman konsernin yrityksille	317	413
Velat muille	2 832	1 802
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	29 775	25 885

Tunnuslukuja 2011

Tunnusluvut	2011	2010
(laskentakaavat sivulla 34)		
Käyttökate (%)	26,5	22,1
Investointien omarahoitus (%)	211,4	182,9
Käyttöomaisuuden poistoaika (v)	7,3	7,3
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	14,5	10,3
Oman pääoman tuotto (%)	32,6	24,1

Energiatase 2011

Tunnuslukujen laskentakaavat

Osakeyhtiön tunnuslukujen laskentakaavat

· **Liikevoittoprosentti** = liikevoitto / liikevaihto x 100 %

$$\frac{7\,580\,556}{68\,304\,839} \times 100\, \% = 11,1\%$$

· **Oman pääoman tuottoprosentti** = voitto ennen satunnaisia eriä /

(omapääoma 1.1. + tilinpäätössiirrot 1.1. + omapääoma 31.12.+ tilinpäätössiirrot 31.12.) / 2 x 100 %

$$\frac{2\,012\,354}{(16\,584\,371 + 703\,141 + 15\,957\,478 + 3\,393\,910) / 2} \times 100\, \% = 11\, \%$$

· **Sijoitetun pääoman tuottoprosentti** = (voitto ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut) / (omapääoma 1.1. + tilinpäätössiirrot 1.1. + korollinen vieraspääoma 1.1. + omapääoma 31.12. + tilinpäätössiirrot 31.12. + korollinen vieraspääoma 31.12.) / 2 x 100 %

$$\frac{(2\,012\,354 + 5\,791\,421)}{(16\,584\,371 + 703\,141 + 107\,572\,075 + 739\,436 + 15\,957\,478 + 3\,393\,910 + 138\,473\,979 + 4\,098\,095) / 2} \times 100\, \% = 5,4\, \%$$

· **Omavaraisuusaste** = (omapääoma + tilinpäätössiirrot) / (taseen loppusumma – saadut ennakkomaksut) x 100 %

$$\frac{(15\,957\,478 + 3\,393\,910)}{(187\,699\,368 - 925\,908)} \times 100\, \% = 10,4\, \%$$

· **Maksuvalmius, quick ratio** = (lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset) / (lyhytaikainen vieraspääoma – saadut ennakkomaksut)

$$\frac{(21\,418\,498 + 18\,348\,861)}{(28\,827\,542 - 925\,908)} = 1,4$$

Liikelaitoksen tunnuslukujen laskentakaavat

· **Käyttökateprosentti** = 100 % x (liikevoitto + poistot) / liikevaihto

$$\frac{14\,967\,981}{56\,460\,852} \times 100\, \% = 26,5\, \%$$

· **Investointien omarahoitus** = 100 % x (ylijäämä + peruspääoman korko + poistot + liitt.maksut) / tilikauden investoinnit

$$\frac{(2\,814\,844 + 5\,700\,000 + 6\,542\,387 + (32\,684\,129 - 31\,271\,677))}{7\,791\,332} \times 100\, \% = 211,4\, \%$$

· **Käyttöomaisuuden poistoaika** = käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo vuoden lopussa / tilivuoden poistot

$$\frac{(139\,322 + 47\,666\,825)}{6\,542\,387} = 7,3\, v$$

· **Sijoitetun pääoman tuotto** = 100 % x (tulos ennen satunnaisia eriä + peruspääoman korko + korkokulut) / koroll. velat + oma pääoma + liitt. maksut

$$\frac{(2\,814\,844 + 5\,700\,000 + 28\,405)}{(26\,116\,288 + 32\,684\,129)} \times 100\, \% = 14,5\, \%$$

· **Oman pääoman tuotto** = 100 % x (tulos ennen satunnaisia eriä + peruspääoman korko) / oma pääoma

$$\frac{(2\,814\,844 + 5\,700\,000)}{26\,116\,288} \times 100\, \% = 32,6\, \%$$

Kuopion Energia

Postiosoite: PL 105, 70101 Kuopio
Käyntiosoite: Snellmaninkatu 25, 70100 Kuopio

www.kuopionenergia.fi